

مدیریت امور طیور، زنبور عسل و

گرم ابریشم

چارت تشکیلاتی و مجموعه فعالیتها در زیربخش مدیریت طیور، زنبور عسل و گرم ابریشم

- ۱- مدیر امور طیور، زنبور عسل و گرم ابریشم (علی رستگار)
- ۲- معاون مدیر امور طیور و مسئول پرورش طیور صنعتی (عبدالرحمن ابراهیمی)
- ۳- واحد پرورش مرغ تخمگذار و سایر ماکیان (علی زارعی)
- ۴- واحد اصلاح نژاد و تکثیر مرغ بومی (غلامعباس رجبی- محمد لغوی)
- ۵- واحد پرورش و اصلاح نژاد زنبور عسل (عبدالخالق بحرانی- عبدالرضا اسماعیلی)
- ۶- ایستگاه زنبور عسل در جمعیت‌های بسته (ابراهیم انصاری)
- ۷- واحد پرورش گرم ابریشم (هاشم رنجبر)
- ۸- رابط تسهیلات بانکی و طرح و برنامه (محمد علی جلالی)

وظایف قانونی و فلسفه وجودی مدیریت طیور و زنبور عسل

الف) تامین امنیت غذایی پرورش و تولید

الف-۱) تولید و پرورش:

سیاست گذاری، برنامه ریزی، نظارت، تصویب و ابلاغ ضوابط، استانداردها و دستورالعملها و طرحهای مرتبط با تولید و پرورش طیور و زنبور عسل

الف-۲) تغذیه طیور:

سیاستگذاری، برنامه ریزی، نظارت، تصویب و ابلاغ ضوابط، استانداردها و دستورالعملهای تهیه، تولید، نگهداری، توزیع، مصرف و کنترل کیفیت خوراک، مکملها، افزودنیها و آنالیز مواد غذایی دام و طیور، سیاستگذاری و برنامه ریزی جهت بهره گیری بهینه از منابع و افزایش بهره وری خوراک طیور، برنامه ریزی و هماهنگی جهت صادرات و واردات خوراک، مواد اولیه و تجهیزات تغذیه طیور، صدور مجوزهای احداث، توسعه و بهره برداری مرتبط با صنایع تولید و فرآوری خوراک طیور

الف-۳) جایگاه طیور:

سیاستگذاری، برنامه ریزی، تصویب و ابلاغ استانداردها و دستورالعملهای بهبود جایگاه دام و طیور و نظارت بر آن، سیاستگذاری و برنامه ریزی جهت ساماندهی و انتقال واحد های پرورش طیور به مناطق مناسب

ب) اصلاح نژاد و بهبود تولیدات طیور و ماکیان

سیاستگذاری، برنامه ریزی، تهیه و ابلاغ دستورالعمل های اصلاح نژاد و بهبود تولیدات طیور، هماهنگی جهت استقرار و راهبري شبکه مناسب جمع آوری و تبادل اطلاعات اصلاح نژاد، تولید طیور و زنبور عسل و آنالیز اطلاعات گونه های مختلف طیور و زنبور عسل جهت برآورد پتانسیل ژنتیکی، برنامه ریزی جهت تعیین نیازها و اولویتهای پژوهشی اصلاح نژاد و بهبود تولیدات طیور و زنبور عسل

ج) نظام های دامپروری (توسعه، صدور پروانه، کاهش ضایعات)

ج-۱) توسعه نظام های دامپروری:

سیاستگذاری، برنامه ریزی، تصویب استانداردها، ضوابط، دستورالعملها و طرحهای توسعه نظامهای دامپروری و نظارت بر اجرای آنها، تهیه و تنظیم پیش نویس لوایح و آئین نامه های مرتبط با پرورش طیور و زنبور عسل، برنامه ریزی جهت ارتقاء بهره وری، اصلاح روشها و الگوهای موجود

ج-۲) صدور پروانه:

سیاستگذاری، برنامه ریزی، تصویب و ابلاغ ضوابط و دستورالعملها جهت صدور موافقت اصولی، صدور و تمدید پروانه تأسیس و پروانه بهره برداری واحدهای طیور و زنبور عسل و نظارت بر اجرای آنها

ج-۳) کاهش ضایعات طیور:

سیاستگذاری، برنامه ریزی، نظارت، تصویب و ابلاغ استانداردها، ضوابط و برنامه کاهش ضایعات طیور و زنبور عسل، برنامه ریزی و تعیین اولویتهای آموزشی و سرمایه گذاری در کاهش ضایعات دامی، برنامه ریزی جهت تأمین منابع و تسهیلات بانکی و حمایت از طرحهای کاهش ضایعات طیور و زنبور عسل هماهنگی جهت استقرار و راهبردی نظام کاهش ضایعات طیور و زنبور عسل

د) حمایت و پشتیبانی (حمایت از سرمایه گذار، حمایت از ذی نفعان و تشکلهای، حمایت علمی و تحقیقاتی)

د-۱) توسعه و حمایت از سرمایه گذاریها در بخش طیور و زنبور عسل :

سیاستگذاری، برنامه ریزی، تصویب و ابلاغ ضوابط جهت حفظ، حمایت و توسعه سرمایه های دامی کشور، برنامه ریزی جهت تأمین منابع، اعتبارات و تسهیلات برای توسعه و بهره وری طرحهای حوزه طیور و زنبور عسل، ساماندهی (نظام دهی) و حمایت از توسعه واحدها و ایستگاه های دامپروری و صنایع جانبی و اعمال سیاست های تشویقی و نظارتی

د-۲) حمایت از ذی نفعان و تشکلهای:

سیاستگذاری، برنامه ریزی، تصویب ضوابط و استانداردها و نظارت به منظور بهبود کیفیت تولیدات و فرآورده های طیور و زنبور عسل، سیاستگذاری، برنامه ریزی جهت تأمین منابع خریدهای تضمینی به منظور پایداری تولید، هدایت، حمایت و ساماندهی واحد های کوچک و روستایی پرورش دهنده طیور و زنبور عسل، حمایت از توسعه مراکز ارائه خدمات فنی و مشاوره ای طیور و زنبور عسل، حمایت فنی و تخصصی از تشکلهای مرتبط با بخش طیور و زنبور عسل

د-۳) تحقیقات، آموزش و ترویج:

تعیین اولویتهای و نیازهای تحقیقات کاربردی براساس سیاستها و برنامه های تولید طیور و زنبور عسل، تعیین اولویتهای، نیازها، ضوابط و استانداردهای ترویج براساس سیاستها و برنامه های تولید طیور و زنبور عسل، تعیین اولویتهای، نیازها، ضوابط و استانداردهای آموزش بهره برداران براساس سیاستها و برنامه های تولید طیور و زنبور عسل

سیاست های اجرایی برنامه ریزی تولید در مدیریت طیور و زنبور عسل سال ۹۶

فهرست مطالب

تعریف واژه ها

سیاستهای توسعه سال ۹۶

توسعه کمی

پرورش مرغ اجداد گوشتی

کارخانه جوجه کشی

پرورش مرغ مادر گوشتی

پرورش شتر مرغ

پرورش بوقلمون گوشتی

پرورش بوقلمون مولد

جوجه کشی بوقلمون

جوجه کشی مستقل

جوجه کشی وابسته : بلدرچین ، کبک و قرقاول ، اردک ، غاز ، نیمچه مرغ بومی و مرغ مادر بومی ، پرندگان زینتی

شرایط تجهیز و نوسازی و افزایش ظرفیت واحدهای تخمگذار

برنامه ریزی و مدیریت تولید طیور و ماکیان

واحدهای غیرمجاز

نظارت بر اجرای دستورالعمل ها و ضوابط فنی

انتقال و جابجایی واحدهای طیور

فعالیت بر اساس پروانه

توسعه صادرات محصولات

مدیریت جوجه ریزی گله های مولد

اجداد گوشتی

مرغ مادر گوشتی

نیمچه گوشتی

کاهش سن و وزن کشتار مرغ گوشتی

تولید یکپارچه گوشت مرغ

سامانه صنعت طیور

پرورش در قفس

مرغ تخمگذار

بخش مرغ بومی و سایر ماکیان

بخش مادر بومی

بخش زنبور عسل

صدور پروانه زنبورداری

پرورش ملکه تجارتي

ایستگاه تلفیح مصنوعي

شرایط خاص

به استناد بند الف تبصره ۲ ماده ۵ قانون جامع نظام دامپروری و به منظور وحدت رویه در زمینه اجرایی واحدهای مختلف پرورش طیور ، سایر ماکیان و زنبور عسل و در راستای واگذاری امور اجرایی به استان ها ، سیاست های اجرایی برنامه ریزی تولید در سال ۱۳۹۶ به شرح ذیل اعلام می گردد :

تعریف واژه ها : کلیه واژه های استفاده شده ، بر اساس تعاریف بکاررفته در دستورالعمل اجرایی ماده ۵ قانون جامع نظام دامپروری کشور تنظیم گردیده است و علاوه بر آن واژه های زیر جهت تبیین مطالب ذکر شده ، تعریف می گردند :

زنجیره تولید طیور صنعتی: مجموعه ای از فعالیت های مرتبط با طیور صنعتی از مرحله تولید تا بازاریابی شامل حلقه های تولید که به صورت تجمعی و یا انفرادی در مکان های مختلف فعالیت دارند.

حلقه های تولید: شامل واحد مرغ اجداد، مرغ مادر، واحد گوشتی، کارخانه خوراک طیور، کارخانه جوجه کشی و کشتارگاه می باشد.

مناطق پرتراکم: به مناطقی از استان های کشور که تراکم واحدهای تولیدی طیور در آن ها بیش از میانگین کشور است، اطلاق می گردد.

مناطق مستعد: به مناطقی که دارای اولویت در بین استان ها در فعالیت های پرورش طیور و زنبور عسل هستند گفته می شود.

مناطق فاقد اولویت: به مناطق غیر از مناطق مستعد گفته می شود.

واحدهای اتوماتیک مرغ گوشتی، مادر گوشتی، بوقلمون گوشتی و بوقلمون مولد:

الف) ساختمان و تأسیسات: سالن های پرورش (سقف، دیوار و کف) می بایست کاملاً ایزوله بوده (بر اساس استانداردهای سازمان بهینه سازی مصرف انرژی) دارای سیستم اتوماتیک ذخیره و انتقال دان باشند و همچنین فاصله سالن ها از یکدیگر و با سایر تأسیسات بر اساس آخرین ضوابط و مقررات ابلاغی وزارت جهادکشاورزی باشد.

ب) تجهیزات: واحدهای پرورشی باید دارای سیستم دانه خوری و آبخوری اتوماتیک و سیستم اتوماسیون تهویه (حداقل و حداکثر تهویه) بوده و سیستم گرمایشی نیز دارای استاندارد سازمان بهینه سازی مصرف انرژی باشد.

مرغ رنگی: مرغ رنگی به آن دسته از طیور صنعتی دو منظوره (گوشتی و تخمگذار) غیربومی وارداتی اطلاق می گردد.

تغییر کاربری: تغییر شاخص، تغییر نوع فعالیت و تغییر وضعیت پرورش واحدهای دام و طیور به یکدیگر اطلاق می گردد.

سیاستهای توسعه:

1- توسعه کمی:

1-1- با عنایت به تکمیل بودن ظرفیت های موجود کشور در مزارع مرغ گوشتی، پالت تخمگذار، مرغ تخمگذار، مرغ مادر تخمگذار، احداث واحدهای جدید از اولویت های وزارت جهادکشاورزی نبوده و تا اطلاع ثانوی صدور هرگونه مجوز (موافقت اصولی، پروانه تأسیس، مجوز توسعه) و تمدید مجوز (موافقت اصولی) برای فعالیت های مذکور مجاز نمی باشد.

2-2- در راستای ساماندهی مجوزها و پروانه واحدهای طیور و ماکیان موجود، تمدید پروانه تأسیس و مجوز موافقت اصولی مجاز نمی باشد.

تبصره ۱: چنانچه تاریخ اعتبار پروانه تأسیس و یا مجوز توسعه منقضی شده باشد، بشرط آنکه پیشرفت فیزیکی تا پایان مدت اعتبار پروانه تأسیس و مجوز توسعه بیشتر از ۲۰٪ بوده است، پروانه مذکور قابل تمدید می باشد.

تبصره ۲: صدور پروانه تأسیس فقط برای آن دسته از متقاضیان که قبل از ابلاغ سیاست های اجرایی سال ۱۳۹۳ به شماره ۹۰۰/۹۳/۲۵۸۸ تاریخ ۹۳/۵/۲۶ نسبت به اخذ استعلامات از مراجع ذیربط اقدام نموده اند و مدارک مثبت با قوانین جاری وزارت جهادکشاورزی مغایرت نداشته باشد بنا به تشخیص و تأیید ستاد هماهنگی صدور مجوزهای استان و با رعایت کلیه ضوابط و مقررات جاری بلامانع می باشد.

3-1- پرورش مرغ اجداد گوشتی: صدور مجوز احداث برای چنین واحدهایی ضمن الزام به ارائه نمایندگی نژاد مرغ اجداد معتبر و موجود در دنیا و مورد تأیید دفتر امور طیور و زنبور عسل توسط متقاضی و رعایت کامل قانون نظام جامع دامپروری کشور و مقررات موجود و رعایت سقف حداکثر بیست و دو هزار قطعه خط D در هر سن و حداقل پانزده هزار قطعه خط D منوط به موافقت دفتر امور طیور و زنبور عسل می باشد.

4-1- کارخانه جوجه کشی: با عنایت به تکمیل بودن ظرفیت های موجود کشور، ایجاد واحدهای جدید از اولویت های وزارت جهادکشاورزی نبوده و صرفاً در راستای افزایش بهره وری مجوز ایجاد کارخانه جوجه کشی گوشتی برای مزارع مرغ مادر گوشتی

که حداقل دارای سه سن می باشند متناسب با نیاز و با رعایت حداقل ظرفیت مندرج در جدول پیوست ، با نظر دفتر امور طیور و تأیید معاونت امور تولیدات دامی امکان پذیر می باشد .

1-5- پرورش مرغ مادر گوشتی : با عنایت به تکمیل بودن ظرفیت های موجود کشور ، ایجاد واحدهای جدید از اولویت های وزارت جهادکشاورزی نبوده و صرفاً در راستای سیاست تولید یکپارچه صدور مجوز مرغ مادر گوشتی برای شرکت های زنجیره که دارای مجوز فعالیت زنجیره می باشند ، متناسب با توان تولید گوشت مرغ به منظور تأمین جوجه یکروزه مورد نیاز داخل زنجیره و کاهش هزینه های تولید و افزایش بهره وری با رعایت حداقل و حداکثر ظرفیت مندرج در جداول پیوست و اخذ نظر دفتر امور طیور و تأیید معاونت امور تولیدات دامی وزارت متبوع امکان پذیر می باشد .

1-6- پرورش شترمرغ : صدور پروانه برای تأسیس و بهره برداری واحدهای پرورش شترمرغ مولد و شترمرغ گوشتی با توجه به شرایط اقلیمی و تراکم واحدهای پرورش طیور و رعایت آمایش واحدهای پرورش طیور ، به جز جزایر جنوب کشور و استان های گیلان ، مازندران و گلستان (بجز نواحی شمالی و مناطق بیابانی و نیمه خشک آق قلا ، کلالة ، علی آبادکنول، گنبد، مراوه تپه و گمیشان) با رعایت حداقل و حداکثر ظرفیت بلامانع است .

تبصره ۱: ظرفیتهای بیش از سقف ظرفیت اعلام شده در جدول پیوست با بررسی و تأیید دفتر طیور امکان پذیر می باشد .

تبصره ۲ : احداث واحد پرورش شترمرغ مولد در مناطق سردسیر توصیه نمی گردد .

تبصره ۳ : مجوزی تحت عنوان مجتمع شترمرغ صادر نمی گردد .

1-7- واحدهای پرورش بوقلمون گوشتی : با عنایت به ظرفیت های موجود کشور ، ایجاد واحدهای جدید از اولویت های وزارت جهادکشاورزی نبوده و صرفاً در راستای آمایش واحدهای مرغداری از محل ابطال پروانه های تأسیس و بهره برداری معتبر موجود طیور و سایر مالکیان ، پس از تصویب در کمیسیون استان و با نظر و تأیید معاونت امور تولیدات دامی وزارت متبوع منوط به شرایط ذیل امکان پذیر می باشد:

* صدور مجوز برای ایجاد واحدهای بوقلمون گوشتی، تا حداکثر ۲۵٪ ظرفیت پروانه های ابطالی امکان پذیر می باشد .

* صدور مجوز صرفاً برای فارغ التحصیلان رشته های مرتبط و افرادی که بیش از ۲ سال سابقه ی پرورش بوقلمون دارند ، امکان پذیر است .

* رعایت حداقل و حداکثر ظرفیت مندرج در جدول پیوست

* تعهد رسمی مبنی بر عدم درخواست زمین و تسهیلات از متقاضی

* اخذ تعهدی مبنی بر پذیرش مسئولیت بازاریابی و تبعات حاصل از نوسانات قیمت محصول

تبصره ۱: افزایش ظرفیت واحدهای پرورش بوقلمون گوشتی دارای پروانه بهره برداری تا ظرفیت ۵۰۰۰ قطعه با انجام تجهیز و نوسازی (براساس تعریف واحد اتوماتیک ذکر شده در این دستورالعمل) و تأیید معاونت بهبود تولیدات دامی استان بلامانع است .

تبصره ۲: صدور مجوز با ظرفیت بیش از ۵۰۰۰ قطعه با تأیید دفتر طیور صورت می پذیرد .

1-8- واحدهای پرورش بوقلمون مولد: صدور مجوز تأسیس و توسعه پرورش بوقلمون مولد در قالب زنجیره ی تولید امکان پذیر است .

تبصره : محاسبه ظرفیت پرورش در واحدهای پرورش بوقلمون مولد به ازای هر مترمربع فضای مفید سالن بر اساس بخشنامه شماره ۹۰۰/۹۴/۴۲۰۱ مورخ ۹۴/۸/۶ صورت گرفته و راهروهای دسترسی در سالن تولید جزو فضاهای پرورشی محسوب نمی گردند .

9-1 جوجه کشی بوقلمون :

-جوجه کشی مستقل : صدور پروانه برای تأسیس و بهره برداری از چنین واحدهایی با رعایت کامل قانون نظام جامع دامپروری کشور و مقررات موجود و رعایت حداقل ۶۰ هزار عدد تخم بوقلمون در هر دوره با تأیید دفتر امور طیور و زنبور عسل صورت می پذیرد .

-جوجه کشی وابسته : صدور پروانه برای تأسیس و بهره برداری از چنین واحدهایی با رعایت کامل قانون نظام جامع دامپروری کشور و مقررات موجود و رعایت سقف متناسب با ظرفیت واحد مادر مربوطه در هر دوره و با تأیید دفتر امور طیور و زنبور عسل صورت می پذیرد .

-بلدرچین ، کبک، قرقاول : صدور پروانه برای تأسیس و بهره برداری از چنین واحدهایی در قالب زنجیره و با رعایت کامل قانون نظام جامع دامپروری کشور و مقررات موجود و رعایت حداکثر ظرفیت (ذکرشده در جدول پیوست) مجاز می باشد . ظرفیت بیش از سقف مجاز منوط به تأیید دفتر امور طیور و زنبور عسل می باشد .

تبصره ۱: برای پرورش کبک رعایت بخشنامه شماره ۹۴/۳۳۴/۹۰۰ مورخ ۹۴/۶/۲۱ الزامی می باشد .

تبصره ۲: احداث کشتارگاه در مجتمع های پرورش کبک ، بلدرچین ، قرقاول ضروری نیست و متقاضیان می توانند از کشتارگاههای صنعتی کبک ، بلدرچین ، قرقاول مستقل و یا از کشتارگاههای صنعتی طیور دارای امکانات و تجهیزات کشتار پرندگان فوق استفاده نمایند . ضمناً این امر نافی پذیرش درخواست متقاضیان احداث کشتارگاه در داخل مجتمع نمی باشد .

-11-1 اردک و غاز : صدور پروانه برای تأسیس و بهره برداری از واحدهای پرورش اردک و غاز (گوشتی و مولد) با رعایت کامل قانون نظام جامع دامپروری کشور و مقررات موجود و رعایت حداقل و حداکثر ظرفیت با بررسی و تأیید دفتر طیور مجاز می باشد .

-12-1 نیمچه مرغ بومی و مرغ مادر بومی (تکثیری) : با عنایت به اینکه توسعه در این بخش از طریق تغییر وضعیت پرورش از سایر فعالیت های طیور مدنظر می باشد لذا احداث واحدهای جدید از اولویت های وزارت جهادکشاورزی نبوده و تا اطلاع ثانوی صدور هرگونه مجوز (موافقت اصولی، پروانه تأسیس، مجوز توسعه، پروانه بهره برداری و ...) مجاز نمی باشد .

-13-1 پرندگان زینتی : صدور پروانه برای تأسیس و بهره برداری از چنین واحدهایی بر اساس دستورالعمل شماره ۹۰۰/۹۲/۱۴۱۶ مورخ ۹۲/۳/۲۶ مجاز می باشد .

تبصره : صدور مجوز پرورش پرندگان زینتی کوچک جثه (کمتر از ۵۰۰ قطعه) در داخل محدوده شهرها بر اساس دستورالعمل های صادره امکان پذیر خواهد بود .

-14-1 باغ پرندگان و نمایشگاه پرندگان زینتی: صدور مجوز برای تأسیس و بهره برداری از چنین واحدهایی منوط به ارایه طرح و تأیید دفتر امور طیور و زنبور عسل خواهد بود .

-15-1 سایر پرندگان : با عنایت به شرایط محیطی و زیرساخت های موجود کشور در خصوص سایر پرندگانی که در این دستورالعمل ذکر نگردیده یا هرگونه تقاضای خارج از شرایط فوق بر اساس درخواست معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهادکشاورزی استان منوط به تأیید دفتر امور طیور و زنبور عسل قابل بررسی می باشد .

-16-1 واگذاری زمین و اعطای تسهیلات برای فعالیتهای طیور و سایر ماکیان در اولویت های این معاونت نمی باشد .

2-تغییر کاربری (تغییر شاخص ، تغییر نوع فعالیت و تغییر وضعیت پرورش) :

-2-1 تغییر کاربری واحدهای دارای پروانه بهره برداری و تأسیس دامداری موجود به واحدهای پرورش طیور صنعتی ، طیور بومی و سایر ماکیان مجاز نمی باشد .

-2-2 در موارد ذیل تغییر کاربری برای واحدهای دارای پروانه بهره برداری و تأسیس منوط به تجهیز و نوسازی و بهینه سازی واحد (براساس تعریف واحد اتوماتیک ذکرشده در این دستورالعمل) و رعایت حداقل و حداکثر ظرفیت فقط برای یکبار، بر اساس ضوابط و

مقررات موجود و با رعایت مسائل بهداشتی به منظور استفاده بهینه از ظرفیت های ایجاد شده و تعادل در بخش های مختلف صنعت طیور و آمایش واحدهای مرغداری بلامانع می باشد .

-تغییر کاربری واحدهای دارای پروانه بهره برداری و تأسیس مرغ اجداد و مادر (گوشتی و تخمگذار) به سایر فعالیت های طیور با نظر و پس از تائید دفتر امور طیور

-تغییر کاربری واحدهای مرغ تخمگذار به پرورش پالت

-تغییر کاربری پروانه های شتر مرغ توأم (مولد به همراه گله پرواری) صرفاً به شتر مرغ مولد و یا پرواری

-تغییر کاربری پروانه بهره برداری و تأسیس (دارای بیش از ۶۰٪ فیزیکی) معتبر کلیه واحدهای طیور به واحدهای ماکیان و طیور بومی

تبصره ۱: در راستای آمایش واحدهای مرغداری و با توجه به اینکه گله های مولد طیور و ماکیان صنعتی (اجداد و مادر) در استانهای گیلان، مازندران، گلستان و قزوین متمرکز گردیده اند لذا تغییر کاربری واحدهای طیور به ماکیان پرورشی و طیور بومی در این استانها مجاز نمی باشد .

تبصره ۲: رعایت حداقل ظرفیت تغییر کاربری برای بوقلمون گوشتی ۵۰۰۰ قطعه و تغییر کاربری بیش از ۵۰۰۰ قطعه با تائید دفتر طیور میسر است .

تبصره ۳: تغییر کاربری به منظور ایجاد بوقلمون مادر در قالب تکمیل زنجیره تولید گوشت بوقلمون

-تغییر کاربری واحدهای مرغ تخمگذار، پالت و پرورش بوقلمون به واحد نیمچه گوشتی با نظر و تائید دفتر امور طیور

-2-3-تغییر کاربری واحدهای دارای پروانه بهره برداری و تأسیس در کلیه واحدهای طیور و سایر ماکیان به یکدیگر به غیر از موارد مندرج در بند فوق مجاز نمی باشد .

-4-2-تغییر فعالیت کلیه واحدهای طیور برای یک دوره پرورش مجاز نمی باشد .

-3-تجهیز ، نوسازی و بهینه سازی واحدهای موجود :

به منظور افزایش راندمان و بهره وری ، تجهیز و نوسازی و بهینه سازی واحدهای فرسوده با استفاده از فن آوری های نوین از اولویت برخوردار می باشد .

-اعطای تسهیلات به منظور بهینه سازی تأسیسات و تجهیزات واحدهای موجود در راستای افزایش بهره وری و در صورت دارا بودن ضوابط و مقررات فنی و بهداشتی موجود به واحدهای احداثی قبل از سال ۱۳۹۰ مجاز است.

-افزایش ظرفیت ناشی از تجهیز و نوسازی واحدهای پرورش نیمچه گوشتی به سیستم اتوماتیک به ۱۵ قطعه در هر مترمربع (حداکثر ۳۷ کیلوگرم وزن زنده در هر مترمربع) و برای مرغ مادر گوشتی از ۵/۵ قطعه به ۶ قطعه مولد در هر مترمربع با نظر دفتر امور طیور و زنبور عسل بلامانع است .

-در خصوص نوسازی و تجهیز مزارع مرغ تخمگذار و پالت بخشنامه شماره ۹۱/۴۳۷۱ مورخ ۹۱/۹/۷ کماکان لازم الاجرا می باشد . این بخشنامه مشمول مزارع مادر تخمگذار و اجداد تخمگذار نمی شود . در صورتی که مزارع مرغ مادر تخمگذار و اجداد تخمگذار نیاز به نوسازی یا انتقال مکان داشته باشند ظرفیت پروانه ای آنها افزایش نمی یابد .

تجهیز و نوسازی و افزایش ظرفیت ناشی از آن برای واحدهای تخمگذار منوط به شرایط ذیل می باشد :

- اخذ استعلام آب

- بکارگیری تجهیزات نوین دانخوری، آبخوری، انتقال دان و اتوماسیون تهویه

- بررسی و تأیید معاونت بهبود تولیدات دامی استان

- اصلاح ظرفیت پروانه بهره برداری واحدهای مشمول بند فوق پس از تجهیز و نوسازی به شرح ذیل مجاز می باشد :

- * واحدهای کمتر از ۳۰ هزار قطعه حداکثر تا ۱۰۰٪ ظرفیت مندرج در پروانه بهره برداری موجود
- * واحدهای ۵۰-۱۰۰ هزار قطعه حداکثر تا ۶۰٪ ظرفیت مندرج در پروانه بهره برداری موجود
- * واحدهای ۱۰۰-۲۰۰ هزار قطعه حداکثر تا ۴۰٪ ظرفیت مندرج در پروانه بهره برداری موجود
- * واحدهای بالاتر از ۲۰۰ هزار قطعه با نظر و تائید دفتر امور طیور تا سقف ۳۰٪ ظرفیت مندرج در پروانه بهره برداری موجود

برنامه ریزی و مدیریت تولید طیور و ماکیان :

1- واحدهای غیرمجاز :

بر اساس تبصره ۳ ماده ۵ قانون نظام جامع دامپروری، واحدهایی که بدون اخذ مجوز (فاقد پروانه بهره برداری و پروانه بهداشتی) احداث یا توسعه یافته اند، غیرمجاز محسوب شده و ارایه هرگونه خدمات به آنان و همچنین فعالیت این واحدها ممنوع بوده و می بایست بر اساس قانون مذکور اقدام گردد.

2- نظارت بر اجرای دستورالعمل ها و ضوابط فنی :

در راستای نظارت بر اجرای دستورالعمل ها و ضوابط فنی، اجرای ماده ۲۸ دستورالعمل اجرایی ماده ۵ قانون نظام جامع دامپروری مورد تأکید می باشد.

3- انتقال و جابجایی واحدهای طیور :

با توجه به متمرکز بودن واحدهای اجداد، مادر(گوشتی و تخمگذار) تخمگذار تجاری و پولت در بعضی از استانهای کشور انتقال اینگونه واحدها، در راستای آمایش واحدهای مرغداری، کاهش ریسک تولید، پدافند غیرعامل و ... به مناطق و استانهای کم تراکم به شرط اعلام ابطال پروانه قبلی به دستگاههای ذیربط و با اخذ تعهد کتبی از متقاضی مبنی بر عدم کاربری قبلی و عدم افزایش ظرفیت در محل جدید و با تأیید دفتر امور طیور بلامانع می باشد.

2- فعالیت بر اساس پروانه :

اقدام به هرگونه فعالیت در زمینه طیور به غیر از فعالیت ذکرشده در پروانه بهره برداری ممنوع است.

تبصره: پرورش یک دوره ای مرغ مادر گوشتی برای واحدهای مرغ اجداد(فقط برای یک دوره) با تائید دفتر امور طیور و زنبور عسل مجاز می باشد.

3- توسعه صادرات محصولات :

با توجه به ظرفیت های ایجادشده در کشور و برنامه ریزی صورت گرفته در حلقه های مختلف صنعت طیور، پتانسیل تولید گوشت مرغ و تخم مرغ بیش از نیاز کشوری می باشد. لذا به منظور استفاده بهینه از سرمایه گذاری های انجام شده و افزایش درآمد ملی و رونق اقتصادی زیربخش، توسعه صادرات محصولات طیور و سایر ماکیان از سیاست های اصلی این معاونت می باشد. در این راستا حذف موانع موجود، تسهیل امور مربوط به صادرات، پیگیری جهت تشویق صادرکنندگان مدنظر می باشد.

4- مدیریت جوجه ریزی گله های مولد (اجداد و مادر):

در راستای مدیریت و برنامه ریزی تولید، مجوز جوجه ریزی گله های مولد با توجه به تقویم تولید و تعداد مورد نیاز منطبق با برنامه ی دفتر امور طیور تعیین خواهد شد.

بخش گوشتي :

1- مدیریت اجداد گوشتي :

شرکت هاي داراي نمايندگي اجداد گوشتي موظف به رعايت دستورالعمل شماره ۹۲۰/۹۴/۵۸۴۷ مورخ ۹۴/۱۱/۱۰ مي باشند .

2- مدیریت مرغ مادر گوشتي :

واحدهاي پرورش مرغ مادر گوشتي ، موظف به نگهداري گله تا سن اعلام شده که توسط دفتر امور طيور و زنبورعسل به مراجع مرتبط و نيسلاح اعلام مي گردد خواهد بود .

3- مدیریت نيچه گوشتي :

فعاليت در زمينه پرورش نيچه گوشتي منوط به رعايت دستورالعمل شماره ۹۲۰/۹۵/۳۶۵۸ مورخ ۹۵/۷/۱۲ مي باشد .

4- کاهش سن و وزن کشتار مرغ گوشتي :

به منظور افزايش بهره وري و ارتقاء کيفيت گوشت مرغ ، کاهش طول دوره پرورش و وزن کشتار مرغ گوشتي از سياست هاي معاونت امور توليدات دامي مي باشد . در اين راستا اجراي دستورالعمل کاهش سن و وزن کشتار مرغ گوشتي به شماره ۹۰۰/۹۵/۳۹۶۴ مورخ ۹۵/۸/۱ الزامي مي باشد . تخطي از دستورالعمل مذکور مي تواند مشمول ماده ۲۸ دستورالعمل اجرايي ماده ۵ قانون نظام جامع دامپروري کشور گردد .

5-توليد يکپارچه گوشت مرغ :

در راستاي اصلاح ساختار صنعت طيور در فضاي کسب و کار ، توسعه سيستم هاي توليد يکپارچه گوشت مرغ از سياست هاي اساسي معاونت در صنعت طيور مي باشد . لذا در اين خصوص مي بايست بر اساس دستورالعمل هاي صادره از طريق دفتر امور طيور و زنبورعسل نسبت به شناسايي، صدور مجوز در اولويت برخورداري از سياستهاي حمايتي دولت باشد

6-سامانه صنعت طيور :

ارابه هرگونه خدمات به واحدهاي پرورش طيور منوط به ثبت اطلاعات در سامانه هاي مربوطه و مطابق با ضوابط ابلاغي دفتر امور طيور و زنبورعسل مي باشد . مسئوليت اجرايي سامانه به عهده تشکل هاي ذيربط بوده و مالکيت معنوي برنامه در اختيار وزارت متبوع مي باشد .

7-پرورش در قفس :

- پرورش نيچه در قفس از اولويت هاي وزارت جهادکشاورزي نبوده و توصيه نمي گردد . بنا بر اين تغيير به اين سيستم پرورشي در صورت درخواست متقاضی و تأييد ستاد صدور مجوزهاي استان مربوطه و با حفظ ظرفيت در پروانه موجود و عدم استفاده از تسهيلات برابر ضوابط و مقررات امکان پذير مي باشد .

- پرورش مرغ مادر گوشتي در قفس توصيه نمي گردد و در صورت درخواست متقاضی موضوع با نظر دفتر طيور قابل بررسي و تصميم گيري مي باشد .

بخش مرغ تخمگذار :

کليه فعاليت هاي واحدهاي پرورش پولت ، مرغ تخمگذار و مادر تخمگذار بر اساس دستورالعمل شماره ۹۰۰/۹۵/۵۴۰ مورخ ۹۵/۰۲/۰۸ خواهد بود . رعايت اين دستورالعمل الزامي است .

بخش مرغ بومي و ساير ماکيان :

1- طرحهاي پرورش ساير ماکيان و مرغ بومي ، از بازار کاملاً رقابتي برخوردار بوده و شامل سياست هاي تنظيم بازاري نمي گردند.

2- مرغ مادر بومي (تکثيري) : دارندگان چنين پروانه اي موظف به دريافت جوجه فقط از مراکز اصلاح نژادي مرغ بومي هستند .

بخش زنبور عسل :

1- صدور پروانه زنبورداري (شناسنامه) : صدور پروانه زنبورداري براي واحدهاي پرورش دهنده زنبور عسل با رعايت کامل قانون نظام جامع دامپروري کشور و مقررات موجود و دارا بودن حداقل ۴۰ کندوي مدرن و برابر مفاد نامه شماره ۹۰۰/۹۶/۶۲۱ مورخ ۹۶/۲/۱۳ معاونت امور توليدات دامی وزارت متبوع مجاز می باشد.

2- پرورش ملکه تجارتي : صدور پروانه براي چنين واحدهايي با رعايت کامل قانون نظام جامع دامپروري کشور و ضوابط و مقررات موجود ، مجاز می باشد .

تبصره : سياست توسعه اي پرورش ملکه زنبور عسل در سطح کشور متناسب با ظرفيت زنبورداري هر استان توسط دفتر امور طیور و زنبور عسل اعلام می گردد .

3-ايستگاه تلفیح مصنوعي : صدور پروانه براي تأسيس و بهره برداري از چنين واحدهايي با رعايت کامل قانون نظام جامع دامپروري کشور و مقررات موجود و رعايت ساير شرايط ابلاغي پس از بررسي توسط کمیته فني زنبور عسل و تصویب کارگروه تخصصي مربوطه در معاونت امور توليدات دامی وزارت متبوع مجاز می باشد .

شرايط خاص :

موارد ذیل با درخواست معاونت بهبود توليدات دامی سازمان جهادکشاورزي استان و منوط به تصویب در کارگروه تخصصي مربوطه در معاونت امور توليدات دامی وزارت متبوع امکان پذیر می باشد :

1- در خصوص ساير مواردی که در این دستورالعمل ذکر نگردیده

2- اصلاح ظرفيت پروانه هاي موجود جهت رسیدن به حداقل ظرفيت اقتصادي با رعايت سقف ظرفيت موجود استان در فعاليت مربوطه

3- مواردی که در راستاي مدیریت و برنامه ريزي توليد انجام آن ضروري است . (هر سال این سياستها بر اساس وضعيت توليد در این بخش تغيير میکند . این سياستهای مربوط به سال ۹۶ میباشد) .

معرفی ساير ماکيالن

پرورش بوقلمون :

بوقلمون بزرگترین پرنده خانگی محسوب می شود و جوجه بوقلمون گوشتي ظرف يك هفته به وزن دو برابر روز اول می رسد . وزن يك پرنده با توجه به جنس و نژاد متفاوت ولي بطور میانگين ۱۲-۱۰ كيلو در سن ۱۶ هفتگی می باشد که حدود ۶۰% گوشت سفید و ۴۰% گوشت آن قرمز می باشد

پرورش كيك :

كيك پرنده اي است زيبا و خوش خوان که در طبيعت در دامنه کوه ها و شیب هاي کوهستاني تپه ماهورها زندگی می کنند . این پرنده داراي گوشت لذیذی می باشد وزن نهایی این پرنده بستگی به جنس آن متفاوت و بطور میانگين در نرها ۵۵۰ و در ماده ها به ۵۰۰ گرم می رسد و در مواردی نیز بیشتر و کمتر از آن می باشد .

پرورش بلدرچین:

پرورش بلدرچین بصورت يك زنجيره كامل متشكل از حلقه هاي مختلف شامل : سالنهای مولدین ، واحد جوجه کشی، سالنهای پروراري ، انبار خوراك ، كشتارگاه و بسته بندي و سردخانه مي باشد كه همه اينها در يك فارم توليدي قرار دارد و در حال حاضر مجوز واحد مستقل براي مثال صرفاً پروراري يا صرفاً مولد براي پرورش بلدرچين صادر نمي گردد .

پرندگان زينتي :

پرورش پرندگان زينتي احتياج به سرمايه گذاري كم دارد كه مي تواند علاوه بر پر كردن اوقات فراغت منبع درآمدي براي خانوار باشد بطوري كه امروزه تربيت پرندگان سخنگو به شغلي پردرآمد تبديل شده كه در برخي موارد صادرات اين پرنده ها علاوه بر ايجاد اشتغال منبع ارزآوري خوبي براي كشور مي باشد كه در اين راستا ايجاد باغ پرندگان به منظور نگهداري پرندگان زينتي بصورت متمرکز در کنار شهرهاي بزرگ از ديگر فعاليتهاي بخش مي باشد

پرورش مرغ بومي:

مرغ های بومی با نگهداری در سیستم های پرورش باز روستایی، گردش در مزارع، مصرف ضایعات کشاورزی و پس مانده سفره خانوارهای روستایی، بدون هیچ سرمایه گذاری عمده ای و یا تحمیل حداقل هزینه بر مالک خود بخشی از پروتئین جوامع روستایی را تأمین می کند.

مرکز مرغ بومی فارس دارای دو ایستگاه پرورش مرغ بومی می باشد که شامل:

الف) ایستگاه اصلاح نژاد مرغ بومی شمس آباد

ب) ایستگاه تکثیر مرغ بومی خرامه

دلایل و اهداف حفظ مرغان بومی کشور:

1 حفظ ذخائر ژنتیکی و جلوگیری از کاهش تنوع نژادی

2 جلوگیری از انقراض نسل مرغ بومی

3 تکثیر، ترویج و افزایش جمعیت مرغان بومی

4 خودکفائی خانوار روستائی از نظر تأمین بخشی از پروتئین حیوانی مورد نیاز

5 شناسائی قابلیت های ژنتیکی و اصلاح نژادی مرغان بومی

6 قدرت سازگاری مرغ بومی با شرائط سخت محیطی و بیماریها

7 اشتغال زائی و درآمد زائی

8 داشتن نقش ویژه در تولید محصولات ارگانیک.

9- امکان تولید لاین های مرغ بومی

پرورش زنبور عسل

ضوابط صدور دفترچه زنبورداری

۱- داشتن حداقل ۴۰ کلنی زنبور عسل که در طی دو سال متوالی در زمار آمارگیری، سرشماری گردیده باشد.

۲- داشتن گواهی آموزشی زنبورداری

۳- عضویت در تعاونی زنبورداران شهرستان

۴- داشتن سواد ابتدایی

ضوابط صدور پروانه تأسیس پرورش ملکه تجارتي زنبور عسل :

پروانه پرورش ملکه تجارتي زنبور عسل براي اشخاص حقيقي يا حقوقي با شرايط ذيل صادر مي گردد :

۱- دارا بودن شناسنامه زنبورداري

۲- موفقیت در آزمون پرورش ملکه زنبور عسل که توسط اداره کل پرورش و اصلاح نژاد طیور و زنبور عسل معاونت امور دام برگزار می شود .

۳- داشتن گواهینامه تحصیلی پایان دوره متوسطه

۴- حداقل ظرفیت تولید سالانه ملکه برای هر واحد پرورش ملکه تجارتي زنبور عسل ۱ هزار و حداکثر آن ۵ هزار می باشد.

۵- نقشه و جایگاه : جهت پرورش ملکه تجارتي زنبور عسل طرح و نقشه باید توسط متقاضی ارائه و تأیید صلاحیت متقاضی و طرح و نقشه توسط کمیسیون مرکزی انجام پذیرد .

۶- فواصل : محل پرورش ملکه تجارتي زنبور عسل در فصل تولید ملکه با واحدهای مشابه حداقل ۵ کیلومتر و با سایر زنبورستانها ۳ کیلومتر است و فاصله تأسیسات ثابت واحدهای پرورش ملکه زنبور عسل از یکدیگر حداقل ۱۰ کیلومتر تعیین می شود .

برنامه کوچ سالیانه زنبور عسل و استقرار زنبورستانها سال ۹۷

موضوع ماده ۱۴ قانون نظام دامپروری کشور مصوب ۸۸/۵/۷ مجلس شورای اسلامی

ماده (۱) اصطلاحات به کار رفته در این برنامه، دارای تعاریف زیر می باشد :

1- سیاست های دامپروری: سیاست های دامپروری مجموعه تصمیمات وزارت جهاد کشاورزی (معاونت امور تولیدات دامی) است که برای حفظ، توسعه و تشویق سرمایه گذاری در فعالیتهای دامپروری، قانونمندی کردن و ساماندهی امور مرتبط با دام در جهت حفظ منابع ژنتیکی، افزایش تولید، ایجاد امنیت شغلی، اشتغالزایی و کاربرد فن آوری روز در امر پرورش، تغذیه، اصلاح نژاد، نگهداری و همچنین ساختمان ها، تأسیسات و تجهیزات مربوط به این فعالیتهای و حفظ امنیت سرمایه های منابع دامی اتخاذ می گردد .

2- سیاست های بهداشت دام: سیاست های بهداشت دام مجموعه سیاست های سازمان دامپزشکی کشور

در قالب دستورات بهداشتی به نمایندگی از دولت است که برای تامین و گسترش بهداشت عمومی و جلوگیری از انتشار بیماریهای مشترک دام و انسان اتخاذ می گردد .

3- نظام جامع دامپروری کشور: نظام جامع دامپروری کشور عبارت از مجموعه قوانین، مقررات، ضوابط، چهارچوبها، استانداردها، الگوهایی است که براساس آن کلیه فعالیتهای مطالعاتی، طراحی، اجرایی، مدیریتی درخصوص پرورش، اصلاح نژاد، تغذیه، تولید مثل، زیست فن آوری جدید (بیوتکنولوژی) و نانو فن آوری منابع دام در جهت ارتقای کمی و کیفی تولیدات مربوط سامان می یابد .

- 4- دستورالعمل های فنی: مجموعه ای از مشخصات فنی، روشها و ضوابطی می باشد که براساس اصول علمی و فنی موجود در کشور و جهان با توجه به شرایط اقلیمی، زیست محیطی، اقتصادی، اجتماعی و برای ارتقای کیفیت طراحی، اجرا، نگهداری و بهره برداری طرحها تهیه و تدوین می شود.
- 5- دستورالعمل های بهداشتی: دستورالعمل های بهداشتی مجموعه ای از شاخص های بهداشتی، روشها و ضوابطی می باشند که براساس اصول علمی و بهداشتی موجود در کشور و جهان با توجه به شرایط بهداشتی، شیوع و انتشار بیماریهای دام و طیور و برای ارتقای بهداشت عمومی، جلوگیری از انتشار و مبارزه با بیماریهای دام و طیور تهیه و تدوین می شود.
- 6- حریم: حریم به محدود سرمایه های مربوط به منابع دامی و مستحذات آنها اطلاق می گردد که براساس ضوابط و مقررات قانون سازمان دامپزشکی و قانون نظام جامع دامپروری به منظور حفظ فعالیتهای دامپروری و جلوگیری از اشاعه بیماریهای دامی و مشترک انسان و دام تعیین می گردد.
- 7- مقررات: مقررات به معنی عام شامل قوانین، مصوبات، بخشنامه ها و هر چه که ضمانت اجرایی داشته باشد، می باشد.
- 8- مقررات فنی: مجموعه ای از مشخصات فنی که براساس ضوابط، استانداردها، اصول علمی و روشها با رعایت مراتب این دستورالعمل و سایر مقررات مربوطه اعمال می گردد.
- 9- مناطق مسکونی: به شهرها، شهرکها، روستاها و کانونهای اسکان عشایر که به نحوی از انحاء دارای جمعیت و سکنه هستند، اطلاق می شود.
- 10- نظارت: مجموعه اقداماتی است برای کنترل و حصول اطمینان از صحت انجام کار در چهارچوب ضوابط فنی و بهداشتی اعلام شده توسط وزارت جهاد کشاورزی.
- 11- متقاضی: متقاضی شخص حقیقی یا حقوقی است که براساس شرایط مندرج در گردش کار صدور مجوزهای موضوع این برنامه نسبت به ارایه درخواست خود به مراجع ذیربط اقدام می نماید.
- 12- برنامه کوچ زنبور عسل: ارائه شیوه ها و چگونگی جابجایی کلنیهای زنبور عسل از منطقه ای به منطقه دیگر به منظور بهره برداری بهینه از منابع تولید نظیر شهد و گرده و حفظ یا افزایش جمعیت کلنی ها و تولید محصولات از زنبور عسل را گویند.
- 13- کندو: به محل زندگی زنبور عسل اطلاق می گردد.
- 14- کندوی بومی: کندویی است که فاقد قاب متحرک می باشد.
- 15- کندوی مدرن: کندویی است با قابهای متحرک و قابل تعویض که با ابعادی مطابق با معیارهای فنی ساخته شده است.
- 16- کندوی با جمعیت: به کندویی گویند که حاوی یک کلنی زنبور عسل باشد.
- 17- زنبوردار: به شخصیتی اطلاق می گردد که به پرورش و نگهداری زنبور عسل اشتغال دارد.
- 18- کلنی زنبور عسل: به مجموعه ای از زنبورهای داخل یک کندو گفته می شود.
- 19- زنبورداری ثابت: شیوه ای از زنبورداری است که در طول سال کلنی های زنبور عسل در یک محل نگهداری می شوند.
- 20- زنبورداری کوچ رو: شیوه ای از زنبورداری است که در طول سال، کلنی های زنبور عسل برای استفاده از شرایط اقلیمی و استعدادهای محیطی مناطق مختلف، جابجا می شود و به دو صورت درون استانی و برون استانی انجام می پذیرد.
- 21- زنبورستان: به محلی اطلاق می شود که دارای مجموعه امکانات زنبورداری از جمله کندو، کلنی و زنبور عسل و وسایل زنبورداری باشد.

- 22- زنبور پاکتی: مجموعه ای از یک ملکه بارور و تعداد چند هزار زنبور کارگر به وزن یک تا یک و نیم کیلوگرم است که برای ایجاد کلنی های جدید تهیه شده و حمل و نقل آنها در یک پاکت یا جعبه کوچک مخصوص انجام می شود .
- 23- واحد پرورش ملکه زنبور عسل: زنبورستانی است که در آن تولید ملکه زنبور عسل براساس شیوه های علمی صورت می گیرد .
- 24- صحرای شهد خیز: به مناطقی که دارای پوشش گیاهی مناسب به منظور بهره برداری زنبور عسل جهت تولید شهد و گرده می باشد اطلاق می گردد .

ماده ۲) این برنامه در اجرای ماده ۱۴ قانون نظام جامع دامپروری کشور مصوب ۱۳۸۸/۵/۷ مجلس شورای اسلامی و با هدف ساماندهی کوچ زنبورداران و تعیین ضوابط استقرار کلنی های آنان در محل های جدید، در سال جاری مطابق با ماده ۳ این برنامه در ۱۴ بند و ۳ تبصره جهت اجرا ابلاغ می گردد و رعایت آن برای کلیه بهره برداران، سازمانها، نهادها و مراجع قانونی الزامی می باشد .

ماده ۳) برنامه کوچ سالیانه و ضوابط استقرار کلنی های زنبور عسل در زنبورستان ها.

- 1) زنبوردار درخواست کتبی خود را قبل از مهاجرت به استان دیگر، برای صدور مجوز مهاجرت به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مبدأ ارائه می نماید تا آن مدیریت نسبت به صدور مجوز اقدام نماید .
- 2) مهاجرت از استانی به استان دیگر مستلزم ارائه گواهی بهداشتی معتبر صادره از نمایندگان مجاز دامپزشکی استان مبدأ توسط متقاضی می باشد (طبق بخشنامه ۹۶/۴۰/۹۳۸۲۰ مورخ ۹۶/۱۲/۲۷ سازمان دامپزشکی کشور این مورد تا ۱۸ ماه قابل پیگیری نمی باشد.)
- 3) مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مبدأ ، درخواست زنبوردار متقاضی مهاجرت را با تعیین مقصد مهاجرت به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مقصد معرفی نموده و رونوشتی از معرفی نامه صادره را جهت برنامه ریزی و اطلاع به معاونت بهبود تولیدات دامی استان ارسال می نماید .
- 4) مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مقصد در صورت موافقت یا عدم موافقت با استقرار کندوهای متقاضی مراتب را حداکثر ظرف مدت ۳ روز کار و با تعیین مدت مجاز استقرار به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مبدأ اعلام می نماید .
- 5) مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مبدأ حداکثر ظرف مدت ۳ روز کاری پس از دریافت موافقت مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مقصد اقدام به صدور مجوز مهاجرت کندوها به نام متقاضی نموده و نسخه ای از مجوز صادره را به معاونت بهبود تولیدات دامی استان ارسال می نماید .
- 6) تمدید یا ابطال مجوز استقرار در یک زنبورستان منوط به هماهنگی مدیریت جهاد کشاورزی دو شهرستان مقصد و مبدأ بوده و در صورت موافقت مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مقصد با تقاضای زنبوردار برای تمدید مجوز در مدت معین می بایست مراتب به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان مبدأ اعلام گردد .
- 7) در صورتیکه درخواست اسکان یک منطقه برای دو زنبوردار در یک زمان به شهرستان مقصد برسد، اولویت با زنبوردار دارای سابقه اسکان در آن منطقه و منوط به رعایت ضوابط ابلاغی از سوی سازمان جهاد کشاورزی استان مقصد خواهد بود .
- 8) کوچ و جابجایی زنبورستان در مواقع خاصی نظیر آمارگیری سالانه با ابلاغ معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان ممنوع می باشد .
- 9) زنبورداران در فصل کوچ موظف به رعایت حداقل فاصله زنبورستان های خود به شرح زیر هستند :

- الف) از ۴۰ تا ۱۰۰ کلنی به فاصله ۱۰۰۰ متر و در مناطق جنگلی و متراکم از نظر پوشش گیاهی ۵۰۰ متر .
- ب) از ۱۰۱ تا ۳۰۰ کلنی به فاصله ۱۵۰۰ متر و در مناطق جنگلی و متراکم از نظر پوشش گیاهی ۱۰۰۰ متر .
- ج) از ۳۰۱ کلنی به بالا به فاصله ۲۰۰۰ متر و در مناطق جنگلی و متراکم از نظر پوشش گیاهی ۱۵۰۰ متر .
- د) زنبورداران ملزم می باشند که در زمان پرورش ملکه، حداقل فاصله ۵ کیلومتر از مراکز تولید ملکه و ایستگاههای پرورش و اصلاح نژاد ملکه را رعایت نمایند .

10) زنبورداران به منظور اشغال منطقه و استقرار در محدوده بیشتری از مکان تعیین شده، مجاز نیستند کلنی های خود را به واحدهای کوچکتر تقسیم کنند مگر کسانی که بیش از ۵۰۰ کلنی داشته باشند که در این صورت مازاد بر این تعداد را می توانند با رعایت فواصل تعیین شده در محل های دیگر مستقر نمایند .

تبصره ۱: قرار دادن کندوهای خالی در منطقه حقی را برای زنبوردار ایجاد نمی نماید .

تبصره ۲: فواصل اعلام شده در بند ۹ با توجه به موقعیت جغرافیایی و اقلیمی هر منطقه و رعایت حداقل مشخص شده توسط معاونت بهبود تولیدات دامی استان حداکثر تا ۱۰ درصد قابل تغییر است .

11) در مراتع و جنگلها و صحراهای شهد خیز کشور می بایست استقرار کندوها می بایست توسط جهاد کشاورزی صورت پذیرفته و افراد (حقیقی و حقوقی) حق تعرض و جلوگیری از اسکان زنبورداران مهاجر دارای مجوز را ندارند و در موارد بروز اختلاف، سازمان جهاد کشاورزی استان با هماهنگی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان و در نظر گرفتن کلیه موارد فوق موظف است مطابق با ماده ۶ قانون نظام جامع دامپروری کشور با همکاری نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران از زنبوردار و حریم زنبورستان حمایت نماید .

تبصره ۱: داشتن ملک شخصی در مجاورت مراتع مذکور نمی تواند حقی را برای مالکین ایجاد نماید . لذا کوچ و استقرار کلنی های زنبور عسل در این مناطق مستلزم رعایت قانون کوچ زنبورستانها و اخذ مجوز از مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان محل استقرار می باشد .

12) استقرار زنبورستانها در باغات و مزارع کشاورزی به منظور گرده افشانی در جهت افزایش ارزش افزوده محصولات زراعی و باغی با رعایت مقررات ابلاغی از سوی سازمان جهاد کشاورزی استان محل زنبورستان صورت خواهد پذیرفت .

13) مدیریت جهاد کشاورزی محل فعالیت زنبوردار، با زنبوردارانی که موارد مندرج در این ابلاغیه را رعایت نمایند در مراحل اولیه اقداماتی از قبیل قطع خدمات زنبورداری (خدمات دولتی) به عمل می آورد و در مراحل بعدی ضمن عدم تمدید مجوز فعالیت، آنان را به مراجع ذیصلاح قانونی جهت رسیدگی به تخلفات معرفی و حسب دستور قانونی اقدام لازم بعمل خواهد .

۱۴) موارد پیش بینی نشده در این ابلاغیه توسط معاونت بهبود تولیدات دامی استانها بررسی و حسب مورد پس از هماهنگی با دفتر امور طیور و زنبور عسل اقدام خواهد شد .

اقدامات و طرحهای در حال اجرا

1- اجرای طرح اصلاح نژاد زنبور عسل در محیط های بسته و تولید نسل

2- اجرای طرح شناسه دار کردن کلنی های زنبور عسل

3- اجرای طرح رکوردگیری و ثبت مشخصات زنبور عسل

4- اجرای طرح سرشماری کلنی های زنبور عسل

5- اجرای کارگاه های آموزشی

6- صدور پروانه های (دفترچه های) زنبورداری

7- صدور مجوز های کوچ و اسکان

9- ثبت آمار سالیانه در دفترچه های زنبورداری

پرورش کرم ابریشم

تعاریف

نوغانداری: به مجموعه فعالیتهایی که از تفریح تخم نوغان شروع شده و به تولید پیله کرم ابریشم می انجامد نوغانداری گفته می شود.

اتخم نوغان: به تخم های پروانه کرم ابریشم تخم نوغان گفته می شود.

جعبه تخم نوغان: اصطلاحاً واحد پرورش کرم ابریشم می باشد که جعبه کوچکی هست که در آن حداقل ۲۲۰۰۰ تخم نوغان هیبرید ایرانی قرار دارد.

پیله: به محفظه کپسول مانندی گفته می شود که کرم ابریشم در پایان دوره بلوغ به دور خود می تند و الیاف ابریشم از آن به دست می آید.

مراحل پرورش کرم ابریشم:

تفریح: خروج کرم از تخم را تفریح گویند که در شرایط مساعد سیزده روز طول می کشد پس از اینکه اولین آثار تفریح مشاهده شد لازم است جهت تفریح یکنواخت به مدت چهار و هشت ساعت در اتاقی کاملاً تاریک که دارای دمای ۲۵ درجه سانتیگراد و هشتاد درصد رطوبت داشته باشد قرار گیرد. رنگ تخم ها در ابتدا آبی روشن است که درست قبل از خارج شدن کرم ها از تخم تیره رنگ می شوند

کرم جوان:

کرم ابریشم معمولاً دارای پنج مرحله تغذیه و چهار مرحله پوست اندازی است که به هر مرحله از تغذیه (سن) و به هر مرحله از پوست اندازی (خواب) گفته می شود. می توان گفت که کرم ابریشم دارای ۵ سن و ۴ خواب است سنین ۱ و ۲ و ۳ را (کرم جوان) گویند. سنین کرم جوان حدود یازده روز طول می کشد.

کرم بالغ: سنین ۴ و ۵ به نام کرم ابریشم بالغ نامیده می شود که ۱۵-۱۶ روز به طول می انجامد در پایان سن پنجم کرمها از اشتها افتاده و از تغذیه باز می مانند جثه آنها کوچک شده و به رنگ زرد و شفاف درمی آیند که در این زمان با گذاشتن وسایل پیله تنی بر روی کرمها موجبات تنیدن پیله فراهم می آید

تشکیل پیله:

ابتدای هرتابستان پروانه کرم ابریشم از پیله خارج می شود پروانه ماده پس از جفت گیری ۴۰۰ تخم کوچک می گذارد طی تقریباً دو هفته یک کرم ابریشم ۳ میلی متری از تخم خارج می شود به آنها برگ درخت توت سفید داده می شود که حریصانه آنها را می بلعد

سپس طی چهار مرحله پوست اندازی می کنند تا کاملاً بالغ شوند. بعد از حدود یک ماه هر کرم ابریشم شروع به رسیدن پيله اطراف خودش می کند این کار به وسیله غده ترشح کننده کرم ابریشم انجام می شود.